

Az öreg Szeged

Csak szerencsés kevesek kísérhetik figyelemmel a Szegedi Nyomda miniatűr-könyv klubjának kiadói tevékenységét. Szépen sorjázó, de sajnos a bolti forgalomba nem kerülő minikönyvek között volt már Tömörkény-, Juhász- és Móra-kötet, olvashattunk tápai tündérmeséket, és ismerkedhettünk Pusztaszerral.

A napokban újabb kiadói telitalálattal jelentkezett a klub. Cserzy Mihály (1865—1925) *Az öreg Szeged* című, ma már elérhetetlen könyvét (1922) vehettük kézbe. A kötet a múlt század második felének ködbe vesztett szegedi vendéglátóhelyeit térképezi föl, elsőként az Oskola utcai *Aranyoroszlán* kávéházat, utolsóként a *Körtéhez* címzett kocsmát mutatva be. Cserzy (Homok) a majd másfélszáz vendégház mindegyikéről tud valami érdekességet, lett legyen az korcsma, csárda, bormérő, kávéház, vagy éppenséggel *grádcicos ház*. Ki volt benne a gazda, fisérek jártak-e be-

le vagy beamterek, a paprikás hal volt-e a híressége vagy a bősírban sült harcsaszelet. A hajdani vendég a csillagó siller, avagy a jófajta karcos szempontjából látogatta-e, netán bucaival kergette feje fölül a bűt. Az író mesél és mesél, mondanodóját néha megtézi egy-egy anekdotával, színes történettel. Példának okáért Zsarkó Gyula olyanfajta vendéglős volt, aki éjjeli táján — egy-két ivócimbora kivételével — kizavarta a vendégeit, és ő maga húzatta tovább hajnalhasadtáig.

Nagy vendéglátások, lármás éjszakák jellemezték a Víz előtti öreg Szegedet. A *Hétpacsirtában* hatalmas kártyacsaták folytak, a nagybugyellárisú rókusai sertés-hizlalók reggelig verték az asztalt...

És mivel valamirevaló italmérésben már abban az időben is szívesen muzikáltatta magát a vendég, Cserzy megidézi a régvolt idők híres-nevezetes primásait.

Föltűnik Erdélyi Náci, Erdélyi Kálmán, Pácsi Jancsi, Onódi Kálmán, Fehér Poldi, Gondí Márton, Hasi Kálmán és Urbán Lajos, akire még Ráday gróf ragasztotta a *Kukac* nevet. Kukac nemcsak arról volt híres, hogy 101 nótát húzott el egyvégében. Saját maga is megkönnyezett, ha állá alá szorította a szárazfát, és szívet szorítóan rákezdte: *Ne sírj, ne sírj, Kossuth Lajos...*

Nem hagyhatjuk szó nélkül elődeinek a névadásban megmutatózó ötletességét. Íme mutatóba, hogy milyen zamatot nevet viseltek a 19. századi Szeged régmúlt vendéglői: *Vasmacska, Páva, Üstökös, Betyár, Próféta, Három farkas, Koppantyú, Rossz ködmen, Durbins, Nagykomló, Hallgatagi és Csöpögi.*

A kötetbe Csongor Győző írt Cserzy ízes szövegéhez méltó szép utószót. A hangulatos borítót Pölös Endre tervezte.

A. F.

Az NDK mezőgazdasága

Az NDK mezőgazdaságában az állatállomány a főbb fajták szerint: 12,8 millió sertés, 5,7 millió szarvasmarha, 2 millió juh és 26,8 millió tojótyúk. Az ország 19 szarvasmarhatenyésztő központjában sikerült az új, úgynevezett fekete-tarka fajtát kitenyészteni, amelynek átlagos évi tejhozama 6222 kilogramm helyett, 7100 kilogramm. Jelenleg az állomány héttizede fekete-tarka fajta. Gyarapszik a jobb húsértékű sertés és a nagyobb gyapjúhozamú juhajtók száma is.

Kesernyész méz

Keserű mézet pergetnek ezekben a napokban a baranyai méhészek: a különös zamatu mézet a napraforgó virágjából gyűjtötték a kaptárak kis lakói. Az idén minden eddiginél nagyobb területen — több mint tízezer hektáron — díszlik az olajat adó növény a mezejében. A napraforgó idegen beporzó, nagy jelentősége van tehát a rovarok közreműködésének a megtermékenyítésben. A mezőgazdasági üzemekkel kötött megállapodás alapján 15—20 ezer kaptárt telepítettek a méhészek a virágzó táblák mellé. Az intenzív beporzás révén lényegesen megnő a terméshozam és nagyobb lesz a mag olajtartalma. Természetesen a méhészeknek is kifizetődik a vándoroltatás: bőségesen csurog a méz a pergetőbe rakott keretekből.

Rendkívül szép a napraforgóméz, aranyárga és csillogóan tiszta. Az íze azonban eltér a megszokottól, kissé erős, meglehetősen kesernyés. Egyes külföldi országok szívesen vásárolják a keserű édességet, de nálunk is megtalálták alkalmazásának legcélszerűbb módját: a fekete-kávét ízesítik vele, (MTI)

A nyugdíj előkészítéséről

Jövőre szándékozik nyugdíjba menni B. A. szegedi olvasónk. Mielőtt nyugdíjazását kérné, szeretné pontosan tudni, hogy mennyi szolgálati idővel rendelkezik, mert aszerint választaná meg a munkaviszony megszüntetésének időpontját. Munkatársaitól úgy hallotta, hogy a nyugdíjazás előtt már tisztázni lehet az összes beszámítható időt, és arra is van lehetőség, hogy a vitás időket rendezzék. Olvasónk azt kéri: ismertessük ezzel kapcsolatosan az eljárást.

Mielőtt olvasónk kérésének eleget tennénk, előjáróban meg kell mondani, a nyugdíjazás előtt álló dolgozók közül sokan vannak, akik nem tudnak arról, hogy lehetőség van arra: még munkaviszonyuk ideje alatt tisztázzák a nyugdíjba beszámítható idejüket. A nyugdíjhoz szükséges idő összeszámítása hosszú időt vesz igénybe azoknál, akik több munkahelyen dolgoztak, vagy külföldi munkaviszonyuk beszámítását kérik.

A nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati idő tisztázására az öregségi korhatár betöltését megelőző egy éven belül van lehetőség. Ekkor a dolgozó igényjog-elismerési kérelemmel fordulhat a társadalombiztosítási szervhez. A vasútnál dolgozók ezt a kérelmüket a szolgálati főnökség útján nyújthatják be.

Az igényjog-elismerési kérelmet erre a célra rend-

szerezített és a társadalombiztosítási igazgatóságon beszerezhető nyomtatványon kell beadni. Ezen a nyomtatványon a dolgozónak 1929. január 1-től kezdődően fel kell sorolnia mindazokat a szolgálati időket (munkaviszonyokat, szövetkezeti tagsági viszonyokat, katonai időt stb.), amelyeknek a beszámítását kéri nyugdíjazásához. A dolgozónak csatolnia kell a birtokában levő iratokat, amelyek a szolgálati idejét igazolják. Ilyenek lehetnek: a régi munkakönyv, a cselédkönyv, OMBI-könyv, mezőgazdasági igazolvány és bélyeglap, katonakönyv, segédlevél, szolgálati bizonyítvány, hatósági bizonyítvány stb. Mindezekhez mellékelni kell egy másolatot is, amelyet az új munkakönyvről a munkáltató készít el. Személyi adatait pedig a személyi igazolványból kell igazolnia. A nagyüzemekben dolgozóknak az igényjog-elismerési kérelem előterjesztéséhez, segítségnyújtáshoz a vállalatnál működő szakszervezeti nyugdíjügyi albizottságok. Ezek a helyeken a kérelem benyújtása az albizottság közreműködésével, segítségével történik. A mezőgazdasági termelők szövetkezetekben pedig a társadalombiztosítási ügyintézők foglalkoznak a nyugdíjak előkészítésével, a termelők szövetkezeti tagoknak tehát hozzájuk kell fordulniuk.

A társadalombiztosítási szervek az igényjog-elismerési kérelem alapján a megfelelő eljárást lefolytatják, és ennek keretében az igénylő által megjelölt valamennyi szolgálati időt tisztázzák. Az eljárás eredményéről a dolgozót határozattal értesítik. A határozat tartalmazza azt, hogy a dolgozó a kérelem benyújtásának időpontjától az öregségi nyugdíjjogosultság szempontjából mennyi beszámítható szolgálati idővel rendelkezik. A határozat kézhez vétele után, még a munkaviszony fennállása alatt igénybe lehet venni a jogorvoslati utat a még tisztázatlan szolgálati idővel kapcsolatban.

Az igényjog-elismerési eljárás a későbbiek során lényegesen csökkenti a nyugdíjmegállapító eljárás elintézésének idejét. A korhatár betöltését és a munkaviszony megszűnését követően a nyugdíj megállapítására benyújtott igénybejelentés esetén az igénybíráló szervnek már az igényjog-elismerési eljárásban megállapított szolgálati idők igazolása ügyében nincs tennivalójuk. A korábbi eljárásban elismert szolgálati időhöz csak azt az időt kell hozzászámítani, amelyet a dolgozó az eljárás lefolytatását követően szerzett. Az igényjog-elismerési eljárás kezdeményezésének és eljárás lefolytatásának azonban nemcsak a nyugdíjmegállapítással kapcsolatos és úgynevezett ellátatlansági idő lényeges csökkentésénél van jelentősége, hanem lényeges tájékoztatást nyújt a dolgozó számára abban a kérdésben is, hogy melyik a legkedvezőbb időpont megválasztása a nyugdíjba vonulás szempontjából. Ilyen szempont lehet például a nyugdíj mértékét befolyásoló által megjelölt valamennyi szolgálati időnél a teljes év megszerzése.

Dr. V. M.

A levegő óriása

Tények, adatok az Aeroflotról

„A légi közlekedés új, gazdaságos és kényelmes repülőgépekkel gazdagodik. A távolsági és helyi vonalakon bővül a repülőterek hálózata, s javul ellátásuk a szállítási folyamatokat és a repülőgépek kiszolgálását biztosító gépekkel és automatákkal.”

Részlet „A Szovjetunió gazdasági és társadalmi fejlesztésének fő irányai az 1981—1985. évekre, és az 1990-ig terjedő időszakra” című dokumentumból.

A világ legnagyobb légitársasága, az Aeroflot évente több mint százmillió utast és mintegy 3 millió tonna terhet szállít. A Szovjetunió több mint 3600 városát és lakott települését köti össze egymással rendszeres repülőjárat. A belföldi légi közlekedési úthálózat hossza majdnem egymillió kilométer.

Az Aeroflotnak számos különböző rendeltetésű repülőgépe és helikoptere van. Segítségükkel figyelik a nagy kiterjedésű erdőket, nyomon követik az autószertrádák forgalmát, felderítik a folyókon a jég mozgását, segítik a mezőgazda-

sági munkákat, a nagy építkezések szerelési munkálatait, és orvosi segítségnyújtás célra is felhasználják őket.

Nagyszabású és bonyolult feladat hárul a légiközlekedésre, Szibéria természeti kincseinek kiaknázása, a Bajkál—Amur vasúti fővonal építése, a sarkvidékek tanulmányozása, az északi-tengeri úton folyó szállítási feladatok ellátása szempontjából.

A repülőgépjavitó anyagi-műszaki bázis nagy ütemben fejlődik. Tucatnyi repülőtér, hangár és más objektum épült az elmúlt években. Jelentős változások történtek a moszkvai légiközlekedési csomóponton: meg-

nyílt az új Seremetyevói repülőtér. Befejeződött az ország egyik legnagyobb légi-kikötőjének, a Vnukovói repülőtérnek felújítása, amely így 27 millió utast tud évente fogadni.

Széleskörűen alkalmazzák azokat az új technikai eszközöket, amelyek segítenek a légiközlekedés automatizált irányításában.

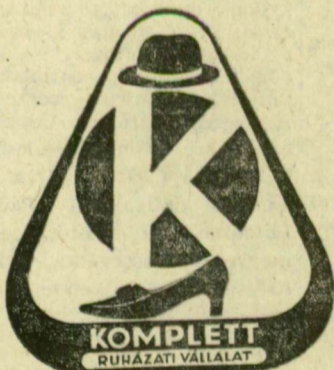
Állandóan megújítják a repülőgépparkot. A korábbi gépeket korszerűbb és modernbb repülőgépparkot váltják fel, a többi között a JAK—42-es és a 350 személyes IL—86-os légibusz. Ez utóbbi végzi majd a szállításokat a legforgalmasabb légiközlekedési útvonalakon. A légibusz tervezői arra törekedtek, hogy biztosítsák mind az utasok, mind a repülőgép személyzetének legteljesebb kényelmét.

Az Aeroflot gépei jelenleg a világ több mint 80 országában közlekednek rendszeresen. (APN)

Az Elegant Mintabolt ma 12 órakor nyílik meg

(a Női Modellbolt helyén) a Kárász utca 5. szám alatt.

Női és férfifelsőkonfekció-árak
Nagy választékban kaphatók.

Nyitva: hétfőn, kedden,
szerdán és pénteken 10—18 óráig,
csütörtökön 10—20 óráig,
szombaton 9—13 óráig.

DIVAT — MINŐSÉG — ELEGANCIA!

MÁR MOST GONDOLJON A TÉLRE!

Energia-megtakarítás TERMOSTOP hőszigetelővel

Lakások nyílászáróit tömíti, a huzatot, záit csökkenti.
A hőveszteséget, és ezáltal a fűtési költségeket csökkenti.

A szigetelést rövid határidővel elvégzi:
CSOMÉPSZÓV szolgáltató részlege.
Szeged József A. sgt. 24. 6721.
Telefon: 16-565.